

Aalto-yliopisto
Perustieteiden
korkeakoulu

Vipuvoimaa
EU:lta
2007-2013

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Aktivoivat opetuskokeilut matematiikan perusopetuksessa

Linda Havola ja Helle Majander

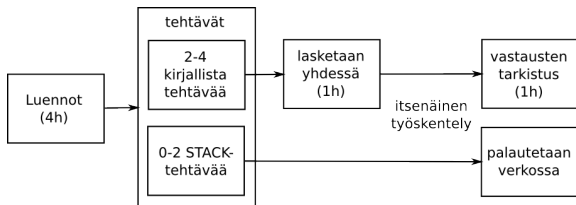
Matematiikan ja systeemianalyysin laitos
Aalto-yliopisto, Perustieteiden korkeakoulu
linda.havola@aalto.fi

15. toukokuuta 2012

- ▶ Esittelemme kaksi opetuskokeilua: BTT ja C2.
- ▶ Kokeilut on toteutettu OTE-hankeen puitteissa vuosina 2010 ja 2011.
- ▶ Kokeilut ovat osa laajempaa matematiikan opetuksen kehitysprojektia, jonka kohteina ovat olleet mm.
  - ▶ automaattisesti tarkastettavat STACK-tehtävät
  - ▶ perustaitotesti
  - ▶ oppimistyylit

BTT 1 & 2 (5 op + 5 op)

- ▶ Uuden biotuotetekniikan tutkinto-ohjelman opiskelijoille suunniteltiin omat matematiikan peruskurssit.
- ▶ Syksyllä 2010 järjestettiin kurssi BTT 1 (36 opiskelijaa) ja keväällä 2011 kurssi BTT 2 (32 opiskelijaa). Samat kurssit on järjestetty myös lukuvuonna 2011-2012.
- ▶ Mukana oli myös uudistuksen yhteydessä poistuneen puunjalostustekniikan tutkinto-ohjelman opiskelijoita.

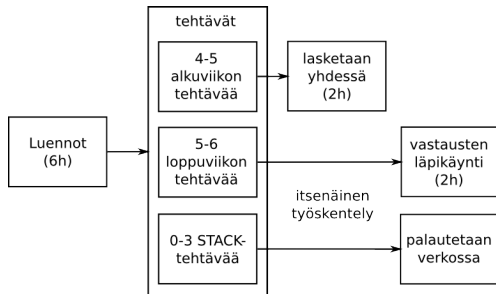

BTT 1 & 2

- ▶ STACK-tehtävät palautettiin verkossa.
- ▶ Kirjalliset tehtävät tarkistettiin käyttämällä vertaisarviointia.
  - ▶ Opiskelijat vaihtoivat ratkaisuja keskenään ja pisteyttivät toistensa tehtävät.
- ▶ Lopullisesta arvosanasta 20% määräytyi harjoituspisteistä, 30% 1. välikokeesta ja 50% 2. välikokeesta.
  - ▶ Välikoealueet kattoivat aina kaiken siihen asti käsitellyn materiaalin.
- ▶ Palautetta kerättiin haastattelemalla opiskelijoita yhdessä ja erikseen kurssin aikana. Kurssien jälkeen opiskelijoita pyydettiin myös vastaamaan kurssikokemuskyselyyn.

C2 (10 op)

- ▶ Matematiikan peruskurssit ovat yleensä kuitenkin suurempia kuin BTT-kurssit.
- ▶ 300 opiskelijan Matematiikan peruskurssi C2:lla järjestettiin keväällä 2011 opetuskokeilu yhdessä harjoitusryhmässä.

- ▶ Kokeiluryhmästä ilmoitettiin opiskelijoille etukäteen, ja he saivat itse päättää, mihin ryhmään halusivat osallistua.
- ▶ Ryhmään ilmoittautui 32 opiskelijaa, joista 12 kävi ryhmässä aktiivisesti.
- ▶ Muissa laskuharjoitusryhmissä opiskelijat esittivät loppuviikon etukäteen ratkaistut tehtävät taululla.
- ▶ Kokeiluryhmässä loppuviikon harjoitustehtävät käsiteltiin erilaisten ryhmätyömenetelmien avulla.
- ▶ Kokeiluryhmässä tehtiin kurssin alussa taustatietokysely ja kurssin puolivälissä kysyttiin opiskelijoiden mielipiteitä ryhmän toiminnasta siihen saakka. Kurssin loppuksi tehtiin vielä tarkempi kurssikokemuskysely.

Tuloksia (BTT 1)

- ▶ BTT 1: Kolme kurssille ilmoittautunutta opiskelijaa jätti kurssin kesken ennen ensimmäistä välikoetta. Muuten kurssista suoriuduttiin pääasiassa hyvin (KA: 3.06).
- ▶ BTT 2: Keskeyttäneitä opiskelijoita oli seitsemän, ja suoritustaso laski ensimmäiseen kurssiin verrattuna selvästi (KA 2.16)

Tuloksia (BTT 1 ja BTT 2)

- ▶ Opiskelijat olivat ensimmäisellä kurssilla hieman aktiivisempia kuin toisella kurssilla (ratkaistuja tehtäviä keskimäärin BTT 1: 74 % ja BTT 2: 66 %)
- ▶ Opiskelijat kokivat käytetyn vertaisarviontimenettelyn miellyttäväksi, koska
  - ▶ tehtävien pisteytys on melko suoraviivaista, ja
  - ▶ omista ratkaisuksistaan saa heti palautetta.
- ▶ He kokivat myös pystyvänsä olemaan oikeudenmukaisia, vaikka tarkistettavana olisi kaverin tehtävä.
- ▶ Vertaisarviointi on herättänyt kursseilla hyvää keskustelua.
- ▶ Välikokeiden erisuuruisilla painoarvoilla ei koettu olevan juurikaan merkitystä.

Tuloksia (BTT 1 ja BTT 2)

- ▶ Luennoitsija koki kokeilukurssilla saavansa opiskelijoihin paremman kontaktin.
  - ▶ Opiskelijoiden edistymistä oli helpompi seurata.
  - ▶ Mahdolliset vaikeudet pystyttiin huomaamaan aikaisessa vaiheessa, jolloin niihin voitiin tarjota heti tukea.
- ▶ Pienryhmäopetus vaatii paljon resursseja, joten kaikkia kurssin käytänteitä ei voi suoraan ottaa käyttöön muilla kursseilla.
- ▶ Vertaisarviointia voidaan käyttää myös isossa ryhmässä.
- ▶ Välikokeiden eriarvoinen painotus on mahdollista myös massakursseilla.

Tuloksia (C2)

- ▶ Taustatietokyselyn perusteella osalla opiskelijoista oli tavoitteena kurssin läpipääsy, mikä saattaa kertoa pintasuuntautuneesta lähestymistavasta opiskeluun.
  - ▶ Ryhmän yhdeksi tavoitteeksi tuli syväsuuntautuneen oppimisen lisääminen.
- ▶ Aktiivisesti kokeiluryhmään osallistuneiden opiskelijoiden opintomenestys oli keskinäinen.

Tuloksia (C2)

- ▶ Puolivälikyselyn perusteella opiskelijat olivat tyytyväisiä ryhmän toimintaan.
  - ▶ Laskuharjoitukset eivät tunnu yhtä painostavilta kuin yleensä, koska tehtävät käsitellään ryhmässä.
- ▶ Loppukyselyssä opiskelijat kertoivat kokeneensa käytetyt opetusmenetelmät motivoiviksi ja ajattelua aktivoiviksi.
  - ▶ *”Laskuharjoitusten läpikäynti aktivoi opiskelijoita miettimään tehtäviä enemmän kuin tavallinen laskuharjoitustilanne, jolloin laskumenetelmät oppii syvällisemmin. Tehdyt laskut tuli laskareissa kerrattua vaihe vaiheelta, kun tavallisissa laskareissa olisi vain katsonut, että vastaus on oikein.”*
(Kokeiluryhmän opiskelija)

Yhteenveto

- ▶ C2 kokeiluryhmän opiskelijat menestyivät keskinertaisesti kurssilla.
- ▶ Kurssin BTT 1 keskeyttäneiden määrä oli suhteessa osallistujamäärään tavallista pienempi.
  - ▶ Hyvä ryhmähenki voi vaikuttaa.
- ▶ Kokeilussa hyväksi todettuja opetusmenetelmiä on käytetty lukuvuonna 2011-2012 kursseilla BTT 1, BTT 2, BTT 3 ja BTT 4.

Kiitos!

Linda Havola   linda.havola@aalto.fi

Helle Majander   helle.majander@aalto.fi

<http://math.tkk.fi/en/research/matta/>